

Toimintasuunnitelma 2024

Salon kaupungin museopalvelut

Vapaa-ajanlautakunta

18.1.2024

Sisällys

	1
Sisällys	2
Salon taidemuseo Veturitalli	3
Toimintasuunnitelma 2024	3
Toiminnan periaatteet	3
Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio	3
Jäsenyydet	3
Keskeiset toiminnot 2024	3
Kokoelmatyö	4
Kiinteistö	4
Näyttelyt	5
Yleisötyö ja markkinointi	6
Museokasvatus ja tapahtumat	6
Markkinointi	7
Salon historiallinen museo SAMU	9
Toimintasuunnitelma 2024	9
Toiminnan periaatteet	9
Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio	9
Jäsenyydet	9
Toiminta-ajatus ja museokohteet	9
Keskeiset toiminnot 2024	9
Kokoelmatyö	10
Kiinteistöt	11
Näyttelyt ja tapahtumat	11
Yhteistyö ja markkinointi	12
Museopalveluiden henkilöstö 2024	13
Määräaikaiset työsuhteet	14
Koulutus ja opintomatkat	14
Työhyvinvointi	14

salon taidemuseo
salo konstmuseum
salo art museum
veturitalli

SALON
HISTORIALLINEN
MUSEO

Salon taidemuseo Veturitalli

Toimintasuunnitelma 2024

Toiminnan periaatteet

Salon taidemuseon toiminta on elämänlaatua parantavaa ja luovaa kuvataide- ja yleistä taidekulttuuria edistävää toimintaa. Taidemuseon palvelut on jaettu

- näyttelytoimintaan (vaihtuvat näyttelyt),
- yleisötyöhön (taide- ja kulttuurikasvatus, tapahtumat, museokauppa ja kokouspalvelut) sekä
- kokoelmatyöhön (täydentäminen, huolto, hoito ja hallinta sekä sijoitukset kaupungin palvelu- ja toimipisteisiin).

Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio

Salon taidemuseo Veturitalli on valtiosuutta saava ammatillisesti hoidettu museo ja kuuluu Salon kaupungin museopalveluihin. Museon asioista päätetään kaupungin sivistyspalvelujen vapaa-ajan lautakunnassa, jossa asiat esittelee sivistyspalveluiden johtaja.

Jäsenyydet

Salon taidemuseo Veturitalli on omistajayhteisönsä Salon kaupungin kautta Suomen Museoliiton äänivaltainen jäsen. Salon taidemuseo Veturitalli on Mitalitaiteen Killan jäsen sekä vuoden 2019 alusta Unescon alaisen kansainvälisen museoneuvoston ICOMin yhteisöjäsen.

Keskeiset toiminnot 2024

Museon pääsaleissa on esillä 27.1.–28.4.2024 kiinalaisen valokuvaajan Chen Jiagangin teoksia. Monikerroksiset kuvat ovat kuin nykypäivän Kiina pienoiskoossa. Samaan aikaan Galleria Sivuraiteella nähdään Nuutti Koskisen kaksikanavainen videoinstallaatio *Primaarisuknessio*. Kesällä pääsalit täyttää 18.5.–1.9.2024 Mari Rantasen värikylläiset ja hehkuvat teokset, Sivuraiteella esittäytyy puolestaan Eevi Rutanen, joka tutkii töissään kodin ja teknologian suhdetta. Syksyllä museon näyttelysaleissa pinnoitetaan uudelleen lattiat, jonka vuoksi museo on suljettuna normaalia näyttelyvaihtoa pidempään. 19.10.2024–5.1.2025 museossa esitetään kautta aikojen ensimmäinen Veturitallin kokoelmanäyttely, *Truly Yours*. Mitä kaikkea kokoelma pitääkään sisällään? Museotyön käytänteitä ja erikoisuuksia avaa samaan aikaan Galleria Sivuraiteella Jonna Kina videoteoksellaan *Neljä veistosta viidessätoista osassa*.

Yleisötyö tuottaa museon näyttelyiden yhteyteen tapahtumia, työpajoja ja kursseja erilaisille kohderyhmille. Museon yleisötyötä on viime vuosina pystytty kehittämään monipuolisempaan suuntaan uuden työpajatilan ja mm. Salon Kansalaisopiston kanssa tehtävän yhteistyön myötä. Kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2024 niin, että toiminnasta muodostuu vakiintunutta ja tapahtuma-, kurssi- tai pajasisältöjä pystytään tuottamaan entistä säännöllisemmin, pidemmän aikavälin suunnittelulla ja laajemmille yleisöille.

Kokoelmatalletukset kaupungin eri tiloissa jatkuvat entiseen tapaan. Talletusten sopimuskäytäntöjä oli tarkoitus tarkistaa vuoden 2023 aikana, mutta henkilöresurssivajeen vuoksi työ jäi kesken. Työtä siis jatketaan 2024. Kokonaan uudet sopimukset solmitaan koskemaan teoksia, jotka sijoittuvat hyvinvointialue Varhan hallinnoimiin kiinteistöihin ja tiloihin. Museo osallistuu myös TYKSin uuden sairaalakompleksin taideohjelman suunnitteluun osana työryhmää. Taidekokoelman teoksia huolletaan ja konservoidaan tarpeen mukaan ja erityisesti kokoelmanäyttelyn yhteydessä. Investointina toteutetaan uimahallin edessä olevan Pekka Jylhän veistoksen *Ilo* kunnostustyö.

Museon keskeinen toiminto on viestintä museon sisällöistä. Taidemuseon brändi on vahva ja tunnistettava. Korkeatasoisen näyttelytoiminnan, aktiivisen viestinnän ja asiantuntevan ja osaavan museoammatillisen työn kautta brändi pyritään säilyttämään sen nykyisellä tasolla.

Kokoelmatyö

Vuosi 2024 on Veturitallissa monella tapaa kokoelmapainotteinen. Kokoelmapolitiikan päivittäminen on yksi työn prioriteeteista, sillä ajantasaisen työkalun puuttuminen hankaloittaa museon arkea. Määräaikaisen amanuenssin palkkaaminen taloon tammikuun alusta vapauttaa intendentin työaikaa kokoelmanhallintaan ja luo mahdollisuuden pohtia kokoelmatoimintoja hieman syvemmin. Museo kartuttaa entiseen tapansa kokoelmaansa pääosin omista näyttelyistään hankkimalla, mutta samalla huomioidaan myös mahdolliset olemassa olevaa kokoelmaa tukevat ostot ja sekä sijoitustoiminta. Teosten monikäyttöisyys on etusijalla hankinnoissa museon varastotilojen ollessa hyvin niukat.

Kokoelmatyönnökset kirjataan sähköiseen Muusa-rekisteriin. Kokoelma käsittää vuoden alussa 2491 teosta (sis. talletukset). Taidekokoelmien uudelleensijoituksia tehdään pyynnöstä vuosittain kymmeniä Salon kaupungin eri toimipisteisiin, siirrosta peritään kulukorvaus. Teosten turvaamisen ja selkeiden työkäytänteiden vuoksi olisi syytä luoda myös toimivat talletussopimukset kaupungin omaan sisäiseen talletustoimintaan, mutta resurssien vähyyden vuoksi sopimusten laadinnassa on keskityttävä ensin Varhan hallitsemisissa kiinteistöissä oleviin taideteoksiin. Varhan kanssa luotavia sopimuskäytäntöjä edistetään yhdessä Varsinais-Suomen julkisen taiteen työryhmytyöskentelyssä sekä Turun Museokeskuksen kanssa. Kokoelmatietojen siirtoa avoimeen verkkoon toteutetaan Osuuskunta Suomen taide ja taidekokoelmat –palvelun kautta julkaistaville suomentaide.fi-sivuille. Koska Museoliiton ja Kuvaston välinen sopimus teoskuvien julkaisusta avoimessa verkossa raukesi vuoden 2023 lopussa, poistetaan Kuvastokorvauksen alaiset teokset museon julkaisukanavilta (Muusa, Suomentaide.fi ja museon verkkosivut) tammikuun aikana. Työ tehdään pääosin ostopalveluna henkilöstövajeen vuoksi.

Kaupungin prosenttitaide-periaatteen aktivoimista ja hankintaprosessin hallinnollista kehitystyötä jatketaan yhdessä kaupungin hallinto-, kehittämis- ja tilapalveluiden kanssa. Kaupungin rakennushankkeissa taiteen prosenttiperiaatteen noudattaminen on edelleen periaatteessa voimassa, vaikka sen toteuttaminen on nykyisen hallintokäytännön ja toimintaprosessien voimassa ollessa vaikeaa. Prosenttiperiaatteen saaminen osaksi kaupungin rakennuttamisen ja peruskorjaamisen hankeohjeita on edellytys sille, että taidehankkeet julkisissa tiloissa voivat jatkossa toteutua ja niille saadaan myös rahoitusta Taiteen edistämiskeskukselta tai muilta rahoitustahoilta. Uudisrakentamisen yhteydessä toteuttavilla taidehankkeilla voidaan saada kiinnostavampaa, toiminnallisempaa ja esteettisempää rakennuskantaa, joissa ihmiset myös viihtyvät paremmin. Kokonaan rakennushankkeesta erilliset, vasta valmiiseen rakennukseen tehdyt taideostot eivät kerrytä samanlaista kulttuurista ja toiminnallista pääomaa kaupungin rakennuksiin. Julkisten taidehankintojen merkityksen sanoittamiseen etsitään yhteistyökumppania taidekorkeakouluista ja Aalto yliopistosta.

Julkisten veistosten huoltosuunnitelman tekeminen on aloitettu 2021, mutta työ on keskeytynyt resurssien puutteessa. Työtä pyritään jatkamaan edelleen huomioiden samalla tilapalveluiden ja viheraluetiimin vastuut ja tarpeet. Viheraluetiimin kanssa pyritään vuoden aikana selkiyttämään teosten ja niiden valaisemiseen ym. ympäristösuunnitteluun liittyviä huoltokäytäntöjä ja -vastuita. Mikäli museo henkilöresurssit sallivat Seppä Laurin puhdistustyö ajoitetaan keväälle 2024. Työ ostetaan konservaattoripalvelua tarjoavalta yritykseltä.

Kiinteistö

Vuoden 2024 aikana myös taidemuseon kiinteistössä tapahtuu paljon. Veturitallin vanhan osan räystäskourujen ja syöksytorvien vaihtaminen siirtyi pitkittyneen suunnittelun ja kilpailuttamisen vuoksi syksyiltä 2023 seuraavalle keväätalvella. Veturitallia konsultoitiin vaihdosta rakennuksen arkkitehtuuriin liittyen ja sama ränniprofiili säilytetään kuin alkuperäisissä sadevesikouruissa. Päätös hankinnasta tehtiin ennen joulua 2023 ja siitä vastasi tilapalvelut. Työtä valvoo talomestarin ohella taidemuseon museomestari.

Ensimmäisen näyttelyvaihdon aikana tammikuussa museon asiakaswc-tiloissa tehdään ehostus- ja korjaustöitä. Vanhentuneet LVIS-kalusteet vaihdetaan osittain ja tiloja siistitään ajanmukaisemmiksi. Työ on suunniteltu 2023, mutta toteutus tulee tehdä museon ollessa suljettuna yleisöltä. WC-remontin kustannukset jakautuvat museopalveluiden sekä tilapalveluiden kesken. Loppuvuodesta 2023 museoon hankittiin myös uudet valaisimet kirjastotasanteelle sekä parannettiin tilan valaistuksen hallintaa sähköohjauksen osalta. Uudet valaisimet asennetaan keväällä 2024. Työn tekee museomestari. Kevään ja kesän aikana museossa on määrä vaihtaa myös vanhojen toimistojen sekä kassapisteen ja toimistokäytävän lattiapinnat. Alkuperäiset materiaalit ovat

tulleet käyttöikänsä päähän ja pinnat ovat monin paikoin kuluneet rikki. Työn tekee tilapalveluiden oma väki. Työhuoneiden tyhjennys lattioiden korjausta varten aiheuttaa jonkin verran häiriötä muussa museotyössä.

Syksyllä museo on suljettu 2.9.-18.10. Aikavälille sijoittuu näyttelyvaihdon lisäksi näyttelysalien lattioiden pinnoittaminen. 2022 kesällä museossa huomattiin poikkeuksellista pölyn määrän lisääntymistä ja tilannetta sekä pölyn laatua tutkittiin 2023 aikana. Todennäköinen syy pölylle on lattian kuluminen. Lattialle ei ole tehty korjaus- tai huoltotoimia kertaakaan 25 vuoden aikana. Pinnoitus koskee näyttelysalien lisäksi museon aulatiloja ja osittain kahvilaa. Tilapalvelut vastaa pinnoituksen kilpailuttamisesta, valvonnasta ja kustannuksista. Sulkuaikaan on mahdollista uusia myös Veturitallin pääsisäänkäyntiä lähinnä olevan näyttelysalin ikkunoiden näyttelyaikaista suojausta samalla tekniikalla kuin vuonna 2022 uusittiin vastaavat ikkunat ensimmäisen salin lounaaseen antavalla seinällä. Pohjoispuolen ikkunoille ei vastaavaa toimenpidettä ole toistaiseksi suunnitteilla, koska ikkunat ovat hankalasti ripustusseinien takana.

Sairaalanmäellä sekä kaupungin omissa kiinteistöissä sijainneiden kokoelmasijoitusten evakuoiteja varten museo joutui syksyllä 2023 perustamaan ylimääräisen varastotilan Ylhäistentie 2:n kiinteistöön. Tila palvelee kokoelman paisuntavarastona, mutta sen sijainti ja kiinteistön olosuhteet asettavat rajoituksia sille millaista materiaalia tilassa voidaan säilyttää. Tilan varustelua jatketaan vuoden 2024 aikana. Mikäli resurssit antavat myöden Veturitallin kokoelmatiloja myös siivotaan ja järjestellään uudestaan.

Tilapalveluiden kanssa järjestettävissä yhteisissä kokouksissa suunnitellaan vuosikorjausten ja suurempien korjaushankkeiden aikataulutusta ja valmistellaan tulevan vuoden 2025 talousarviota. Parannettavista asioista tehdään toimenpidelistaa ja –suunnitelmaa tilapalveluita varten. Veturitallilla on tarve pääsisäänkäynnin edustan talviaikaiselle lämmitykselle sekä vanhan katoksen uusimiselle. Talviaikaan rännien ylivuoto sekä oven edustan jäätyminen haittaavat sisäänkäyntiä. Myös lastauslaiturin alue olisi hyödyllistä lämmittää, sillä se parantaisi huomattavasti työturvallisuutta sekä osaltaan estäisi lastausoven alta museoon tulevaa vesivuotoa. Lisäksi jatkossa kiinteistössä huomioitava ongelma on edelleen museon lämmityspotkistosta katoava vesi. Putkistossa lienee vuoto tuntemattomassa kohtaa rakennuksen alla. Museo suunnittelee myös loppuvuodesta 2024 markkinointiin ja taidekäyttöön soveltuvien valaisimien (gobo) hankintaa museon piha-alueelle. Museolla kuluu vuoden aikana aina rahaa museotekniikkaan ja kiinteistön varusteluun museokäyttöön sopivaksi. Talouden seuraamista varten tämä huomioidaan jatkossa vuoden 2025 tilikartassa.

Näyttelyt

Taidemuseon näyttelyohjelmiston rakenne on monipuolinen kattaus kotimaista ja ulkomaista kuvataidetta höystettynä museon ensimmäisellä kokoelmanäyttelyllä. Vuoden aikana esitellään taiteen eri medioita ja pureudutaan ajassa oleviin megatrendeihin ja ilmiöihin. Vuoden avaa kiinalaisen Chen Jiagangin suurin Euroopassa nähty kokonaisuus. Chenin kuvissa yhdistyvät hypnoottiseksi kuvaelmiksi kiinalainen maaseutu, miljoonakaupunkien tehtaot ja torit, teollinen arkkitehtuuri sekä asetelmalliset ihmishahmot. Suuret valokuvat avaavat laajoja maisemia, joissa näkyvät erityislaatuisen luonnon valtavat mittasuhteet ja samalla ihmisen sinne jättämä kädenjälki. Chenin teoksista välittyy pohdinta historian suhteesta nykyhetkeen ja sen kautta huoli tulevaisuudesta.

Chenin kuvaamat maisemat ja interiöörit muistuttavat suuria lavastettuja näyttämöitä. Taiteilijan teosten sävyt ovat haaleita ja liikkeitä pysähtyneitä, mikä luo romanttisen ja unenomaisen tunnelman. Teoksissa poseeraa usein perinteisiin kiinalaisiin asuihin puettuja naisia. He ovat tarkasti paikoilleen aseteltuja ja monet heistä katsovat suoraan kameraan. Näennäisesti paikallaan oleva hetki ei ole kuitenkaan pysähtynyt, sillä niin ihmiset, vuoden- kuin vuorokaudenajat liikkuvat ja muuttuvat. Monikerroksiset kuvat ovat kuin nykypäivän Kiina pienoiskoossa.

Samaan aikaan galleria Sivuraiteessa luontoteemaa jatkaa Kuvataiteilija Nuutti Koskisen (s. 1975) kaksikanavainen videoinstallaatio *Primaarisuknessio* (2023), joka kertoo saaristoluonnon ja ihmisen välisestä suhteesta. Videoteos käsittelee luonnon esittämisen, kokemisen ja muokkaamisen infrastruktuuria. *Primaarisuknessio* tuo esille niitä arvojärjestelmiä, joita ohjaavat tapaamme kokea, muokata ja arvottaa ympäristöämme. Saaristo on esimerkki kansallismaisemasta, jossa nykyihmisen vaikutus ja luonnon oma historia muodostavat keskenään osin yhteensopimattomia, mutta osin myös toisilleen näkymättömiä kerroksia. Koskinen on kiinnostunut siitä, mistä palasista luontosuhteemme rakentuu ja mikä suhteen muotoutumiseen vaikuttaa.

Kesällä taidemuseo Veturitallin salit täyttyvät Tukholmassa asuvan kuvataiteilija, professori Mari Rantasen (s. 1956) hehkuvan värikkäistä töistä. Rantanen nousi Suomen eturivin taiteilijoiden joukkoon jo 1980-luvulla naistaiteilijoiden voimakkaan esiinmarssin myötä. Pitkän uran tehnyttä kuvataiteilijaa ovat uran varrella inspiroineet niin arkkitehtuuri geometrisine rakenteineen, renessanssiajan kirkko-ornamentiikka kuin nykyaikaisen taiteen ilmiötkin. Rantasen maalauksista voidaan tunnistaa viittauksia sekä korkea- että populaarikulttuuriin ja ne kertovat tarinaa myös rivien välistä, siitä mikä kuvasta kulloinkin puuttuu.

Galleria Sivuraiteella kuvataiteilija Eevi Rutanen (s. 1992) tutkii töissään kodin ja teknologian suhdetta. Rutanen kineettisissä installaatioissa arkisista askareista tutut esineet muuttuvat oudoiksi, kun ne heräävät henkiin yllättävillä tavoilla. Taiteilija haluaa kyseenalaistaa teknologiaan ja kodin rooleihin liittyviä oletuksia leikkisyydellä ja huumorilla. Häntä kiinnostaa, ovatko käyttäjät selvillä, kuinka kodin työkalut toimivat tai ovatko kodin apuvälineet lopulta käyttäjätystävällisiä. Millainen teknologiaan perustuva koti on? Rutasen teokset johdattavat lempeästi tekniikan maailmaan.

Veturitallin 25-vuotisjuhlavuoden kunniaksi museossa nähdään loppuvuodesta taidemuseon ensimmäinen kokoelmanäyttely kautta aikojen. Salon kaupungin kokoelma kattaa lähes 2500 teosta, joista yli puolet on sijoitettuna ja esillä kaupungin eri toimipisteissä. Teokset eivät ole koskaan kohdanneet toisiaan, mutta nyt yleisö voi kokea kiinnostavimpia nostoja *Truly Yours* -näyttelyssä. Maalausten, veistosten ja valokuvien ohella näyttely haluaa avata museokävijälle museotoiminnan kulissien takaisia ydintehtäviä, kuten visuaalisen perinnön säilyttämistä. Miksi ja millä perusteilla teoksia hankitaan? Mitä niille museossa tapahtuu? Vuosikymmenten saatossa laajentuvan kokoelman sisälle kasvaa kiinnostavia yhteyksiä ja jännitteitä. Koottu näyttely tarjoaa mahdollisuuden tutustua kokoelman helmiin ja harvinaisuuksiin mielenkiintoisten teosrinnastusten kautta.

Galleria Sivuraiteessa on samaan aikaan esillä Jonna Kinan (s. 1984) elokuva *Neljä veistosta viidessätoista osassa* käsittelee luomista ja tuhoa sekä museon merkittävää roolia kulttuuriperinnön säilyttäjänä. Teoksen lähtökohtana on neljä virolaista, toisen maailmansodan aikaisissa pommituksissa rikkoutunutta marmoriveistosta. Vaurioituneet veistokset avaavat Kinan teoksessa museoiden monitasoista työtä. Elokuva huomioi, kuinka museot eivät ole ainoastaan näyttelyrakentajia, vaan niiden tehtävä on säilyttää, huoltaa ja hoitaa yhteistä perintöä. Monimedialaisesti työskentelevä Kina on kiinnostunut kulttuurimme fyysisestä perinnöstä ja pyrkii löytämään siihen uuden näkökulman.

Veturitalli osallistuu alkuvuodesta jo perinteiseen tapaan yleisten kulttuuripalveluiden tuottamaan kevättalven Minimaailmannäyttelyyn. Taidemuseo on päättänyt kuratoida tapahtumaan 2024 alkaen oman sisältönsä itse. Näyttely tulee jatkossa esille aina museon ulkoikkunoihin ja tätä varten valmistetaan erilliset valaistut näyttelyboksit, joihin sisältö voidaan tuottaa. Näin näyttely on mahdollista nähdä päivästä ja ajankohdasta riippumatta. Boksien sijoittamisessa huomioidaan myös lapsivieraat. Minimaailmannäyttelynä Veturitallissa nähdään 16.3.-7.4.2024 forssalaisen Ismo Jokiahon omintakeista ja mielikuvituksellista keramiikkaa. Omasta kokoelmasta ripustetaan lisäksi vuoden aikana vaihtelevasti esille teoksia museon kahvilatilaan.

Graafinen suunnittelu ja visuaalinen ilme ovat tärkeä osa taidemuseon näyttelytoimintaa ja museon brändiä. Näyttelyiden graafinen ilme ja sen toteutus ratkaistaan näyttelykohtaisesti. Näyttelyarkkitehtuuri suunnitellaan pääosin talon omin voimin.

Yleisötyö ja markkinointi

Museokasvatus ja tapahtumat

Museon työpajatilassa toteutetaan erilaisille kohderyhmille suunnattuja työpajoja sekä kursseja, jotka syventävät näyttelyiden teemoja. Tilan akustointia kehitetään 2024 rakentamalla uusi alakatto, joka vaimentaa tilassa olevaa kaikua. Samalla vanhat loisteputkivalot uusitaan led-pohjaisiksi. Toimintaa tuotetaan sekä museon omin voimin että yhteistyössä Salon kansalaisopiston kanssa. Vuodelle 2024 suunnitteilla on mm. valokuvauskurssi teemalla ihminen ja ympäristö sekä Mummit ja muksut -taidepaja 4–7-vuotiaille lapsille ja heidän isovanhemmilleen. Kurssi- ja työpajatoimintaa toteutetaan keväällä ja syksyllä. Kansalaisopiston kanssa etsitään edelleen uusia sisältöjen yhtymäkohtia ja toteutustapoja.

Näyttelyjen yleisöopastukset ovat keskeinen osa museokasvatusta. Avointen yleisöopastusten ajankohta siirrettiin syksystä 2022 alkaen perjantailta sunnuntaille, jotta ajankohta on laajemmalle yleisölle

saavutettavampi. Oppaina käytetään freelance-oppaita, jotka hoitavat pääosan museon opastuksista. Museon yleisötyötiimi jakaa opastukset ja opastaa myös itse mahdollisuuksien mukaan.

Kaikki salolaiset varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelijaryhmät pääsevät museolle maksutta ja myös opastus on heille maksuton. Erityisen paljon museolla vierailee viidesluokkalaista, joille käynti Veturitalilla on osa kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulaa. Nappula-opastukset ovat pääosin freelancer-oppaiden vetämiä ja rahoitetaan toistaiseksi museon omasta yleisötyöbudjetista. Nappula-vierailut ovat mahdollisia kaikkien näyttelyiden aikana ja kouluja muistutellaan niistä aktiivisesti. Lähellä olevia kouluja pyritään saamaan Nappula-vierailuille pyöräilykaudella, eli loppukeväältä ja alkusyksystä. Kauempana sijaitsevia kouluja toivotaan vierailulle muuhun aikaan vuodesta. Syksyn kokoelmanäyttelyyn pyritään valmistamaan kouluille pedagogista materiaalia käyntien tueksi. Kesän näyttelyiden yleisötyö toteutuu mahdollisuuksien mukaan taiteilijatapaamisina ja osana Taiteiden Yän ohjelmaa.

Taidemuseo panostaa yleisötyöhön valmistamalla valikoituihin näyttelyihin ääniopasteita ja mahdollisuuksien mukaan muita museopedagogisia sisältöjä kaikille avoimiksi tallenteiksi mm. museon sometileille sekä verkkosivuille. Verkosta löytyvillä sisällöillä edistetään museota avoimena oppimisympäristönä niin museokäynnin yhteydessä kuin sen ulkopuolella.

Pedagogisen toiminnan lisäksi museolla järjestetään erilaisia tapahtumia museon omana tuotantona sekä yhteistyökumppanien toimesta pitkin vuotta: erilaiset konsertit ja Salon nuorisopalveluiden Metka-kahvila museoperjantaisin ilahduttavat kävijöitä myös vuonna 2024. Yhteistyötä eri kumppanien kanssa kehitetään ja uusia yleisötyön muotoja ideoidaan aktiivisesti. Yleisötyötä pyritään suunnittelemaan yhtä pitkällä tähtäimellä kuin näyttelyohjelmistoa; suunnitelmallisuus lisää tapahtumien saavutettavuutta ja helpottaa tuotantotyötä sekä markkinointia.

Markkinointi

Taidemuseon viestintää ja markkinointia suunnitellaan vuoden aikana säännöllisissä kokouksissa, joissa määritellään kunkin näyttelyn (tai tapahtuman) markkinointiviestinnän päälinjat sekä tavoitteet. Museon näyttelyistä tuotetaan julisteet, valotaulumainokset ja taidemuseon julkisivuun mainosbanderolli. Helsingin ja Turuntien yhdistävälle sillalle kaupungin keskustaan ripustetaan kadun ylle asettuva näyttelykohtainen banderolli, joka on esillä keskimäärin muutamia viikkoja. Museon näyttelyohjelma jaetaan tammikuussa koteihin ja sitä on jaossa kaupungin eri pisteissä sekä tapahtumissa. Salon taidemuseo käyttää tiedotukseen kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tavoin STT:n tiedote- ja uutishuonepalvelua.

Näyttelytiedotteet lähetetään laajaan tiedottajajakeluverkostoon, lisäksi ilmoitetaan paikallisessa lehdistössä, kaupungin matkailuesitteessä *Salo 2024* sekä *Salo Vapaalla*-lehdessä, valikoidusti pääkaupunkiseudulla ja Turun alueella sekä alan lehdissä. Aktiivisen tiedottamisen lisäksi taidemuseo käyttää kaupungin hankkimaa Liana- uutiskirjepalvelua, ja julkaisee uutiskirjeen vuoden aikana noin kuusi kertaa. Somemarkkinointi on keskeinen osa museon viestintää ja se on todettu panos-tuotto-suhteeltaan toimivimmaksi välineeksi. Vuonna 2023 kokeiltua vaikuttajamarkkinointia jatketaan vuonna 2024 uuden vaikuttajan kanssa. Sosiaalisen median kanavista museon käytössä ovat vähintään viikoittain Facebookissa ja Instagram. Taidemuseolla on suomenkieliset ja englanninkieliset verkkosivut, joita päivitetään aktiivisesti.

Viestinnän tehokkuutta seurataan Meltwaterin mediareportoinnin avulla. Kävijäpalautetta kootaan Roidun reaaliaikaisen online-raportointityökalun avulla. Roidun lisäksi kävijäpalautetta ja -dataa saadaan Museokortti-sovelluksen kautta. Sekä Roidun että Museokortin kautta tulleet palautteet kerätään yhteen ja käsitellään näyttelyiden evaluaatio-palaverin yhteydessä. Valmiiden rasti ruutuun -kohtien ja vapaiden tekstikenttien avulla saadaan myös tilastotietoa esimerkiksi siitä, kuinka suuri osuus museon kävijöistä tulee Salon ulkopuolelta. Tämä antaa tietoa taidemuseon vetovoimaisuudesta ja sen merkityksestä koko Salon talousalueelle. Kaiken asiakastiedon ristiin peilausta jatketaan mahdollisimman tarkan kävijätiedon saamiseksi.

Museo jatkaa tiedottamisessa ja viestinnässä tarvittavan kuvapankin keräämistä. Työssä käytetään ammattivalokuvaajia mahdollisuuksien mukaan.

Kuva: Niclas Warius, 2023

Salon historiallinen museo SAMU

Toimintasuunnitelma 2024

Toiminnan periaatteet

Kunnallinen ja valtiollinen asema ja organisaatio

Salon historiallinen museo SAMU on valtionosuutta nauttiva museo ja kuuluu Salon kaupungin museopalveluihin. Museon asioista päätettiin vuonna 2023 sivistyspalvelujen alaisessa vapaa-ajan lautakunnassa, jossa asiat esitteli sivistyspalveluiden johtaja.

Jäsenyydet

SAMU on omistajayhteisönsä Salon kaupungin kautta Suomen Museoliiton äänivaltainen jäsen. Lisäksi se kuuluu Varsinais-Suomen museot ry:een.

Toiminta-ajatus ja museokohteet

SAMUn tehtävä on tallentaa, tutkia, julkaista ja asettaa näytteille Salon historiaa ja mahdollisuuksien mukaan nykyisyyttä koskevaa kulttuuri- ja tuotantohistoriallista aineistoa. Museon kohteita ovat Salon elektroniikkamuseo sekä kulttuurihistorialliset paikallismuseot Halikon museo, Meritalon museo, Kiikalan kotiseutumuseo, Kreivinmäen ulkomuseoalue, Perniön museo, Ploomingin torppa, Suomusjärven kotiseutumuseo sekä Trömperin kestikievari. Ploomingin torppa on ollut useita vuosia suljettuna erittäin huonon kuntosaa vuoksi. Torpan ulkokate uusittiin 2023 tilapalveluiden toimesta, mutta tämä ei edelleenkään mahdollista torpan avaamista yleisölle välikaton osittaisen romahtamisen vuoksi.

Salon historiallinen museo tukee Muurlan ja Kiskon kotiseutumuseotoimintaa maksamalla kaupungin kiinteistöissä tai mailla sijaitsevien museokohteiden kiinteistövuokraa Muurlassa sekä tonttivuokraa Kiskossa. Museo maksaa myös Salo-Uskelan seuran vuokran Nakolinnan kiinteistöstä, missä säilytetään seuran mittavia arkistokokoelmia.

Keskeiset toiminnot 2024

Elektroniikkamuseo on väliaikaisesti suljettu yleisöltä 1.1.-31.3.2024. Kyseisenä aikana rekrytoidaan uusi museoassistentti sekä perehdytetään hänet työhönsä. Lisäksi jatketaan syksyllä 2023 aloitettuja museon näyttelytilan asiakaskokemusta sekä turvallisuutta parantavia uudistuksia. Museo avautuu yleisölle 4.4.2024 talvikauden aukioloajoin. Talvikaudella (1.5. asti sekä 1.9. alkaen) museo on avoinna kolmena päivänä viikossa, torstaista perjantaihin klo 11–17 sekä lauantaisin 11–15. Kesäkaudella 2.5.–31.8. museo on avoinna viitenä päivänä viikossa, keskiviikosta perjantaihin klo 11–17 sekä lauantaina sunnuntaihin klo 11–15. Museon auki pitoa tulee hoitamaan uusi museoassistentti. Hänen lisäkseen avoinna pitoon tarvitaan edelleen myös työllistettyjä, vähintään yksi työllistetty ympäri vuoden.

Elektroniikkamuseossa keskitytään edelleen vuonna 2024 perustyöhön, eli museon avoinna pitoon, viime vuosina pidettyjen työpajojen ja tapahtumapäivien järjestämiseen sekä kokoelmatyön haltuunottoon. Yhteistyötä jatketaan Salon Elektroniikkamuseon Ystävät -yhdistyksen kanssa. Nykyinen yhteistyösopimus on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka. Uusi yhteistyösopimus tuleville vuosille valmistellaan syksyn aikana.

Paikallismuseoista kuusi kohdetta, Halikon, Perniön ja Meritalon museot sekä Kiikalan ja Suomusjärven kotiseutumuseot ja Trömperin kestikievari, ovat avoinna säännöllisinä aukioloaikoina kesäkaudella sekä muulloin sopimuksesta. Perniön museo on kesäaukioloaikojen lisäksi avoinna myös talvikaudella sunnuntaisin. Kreivinmäen ulkomuseoalue on avoinna ympäri vuoden.

Salon historiallinen museo organisoii neljän paikallismuseon säännöllisen auki pidon yhteistyösopimuksilla paikallisyhdistysten kanssa. Edellisten yhteistyösopimusten sisältämä mahdollisuus optiovuosiin käytettiin ja

solmittiin 1.6.2023 alkaen jatkosopimukset kahdeksi vuodeksi. Perniön museoon ja Meritalon museoon rekrytoidaan määräaikaiset museoammatilliset työntekijät kesäkaudelle. Tämä parantaa museoiden saavutettavuutta, koska museot voidaan avata jo toukokuussa koululaisryhmille ja toisaalta opastaa myös syyslukukauden alussa kulttuurikasvatussuunnitelman alaiset oppilasryhmät. Vuonna 2024 jatketaan edellisenä vuonna hyvin alkanutta eri museokohteiden opastusten ostamista ulkopuolisilta tahoilta, mikä vapauttaa museon vakituisen henkilökunnan työpanosta näyttely- ja kokoelmatyöhön sekä toiminnan kehittämiseen.

Salon historiallisen museon kokoelmatyötä hankaloittaa suuresti kokoelmatilojen hajallaan olo sekä osin erittäin puutteelliset säilytysolosuhteet. Kokoelmia on kaikkiaan 33 rakennuksessa ympäri laajaa Saloa. Meritalon ja Suomusjärven museoiden kokoelmat sijaitsevat hajautettuna osin SAKTAn tiloissa (rakennus kaupungin poistolistalla) sekä Elektroniikkamuseon varastotiloissa. Samoin Perniön ja Halikon museoiden kokoelmat on hajautettu useaan eri varastotilaan. Toiminnan tärkeimpiä painopisteitä onkin yhteisen varastohankkeen edistäminen ja toteuttaminen. Yhteisvaraston rakentamiseen tähtäävää hallintopäätöstä edistetään esittelemällä hanke vapaa-ajanlautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle. Vuonna 2023 aloitettua yhteisvaraston suunnittelua jatketaan 2024 arkkitehtisuunnittelulla siihen varatuilla investointivaroilla. Suunnittelun kilpailuttaa tilapalvelut.

Vuonna 2016 valmistuneen paikallismuseoiden kehittämissuunnitelman päivittämistä ei pystytty jatkamaan myöskään 2023 vähäisistä henkilöstöresursseista ja laajasta työkentästä johtuen. Kehittämissuunnitelman tekemistä palveluoston avulla tutkitaan ja suunnitellaan vuoden 2024 aikana, sillä museon henkilöstöressit ja työkuorma eivät mahdollista sen valmistamista pelkästään omin voimin. Resurssipulan vuoksi myöskään museoiden vakuutusikäntöjen selvittäminen ei ole aiempina vuosina onnistunut. Museon perusta on jatkuvasti erittäin huteralla pohjalla, koska historiallisen museon toimintaa koskevat laajemmat suuntaviivat, työkalut ja resurssit ovat liian niukat.

Kokoelmatyö

Elektroniikkamuseon kokoelmatyössä keskitytään kokoelmien haltuunottoon ja kokonaiskuvan muodostamiseen. Tästä syystä uusia lahjoituksia otetaan museoon vastaan 2024 vain hyvin tarkasti priorisoiden ja harkiten. Lisäksi kokoelmatyöhön voidaan keskittyä vasta, kun uusi museoassistentti on aloittanut ja hän on päässyt omien työtehtäviensä tasalle. Museossa jatketaan kokoelmatilan järjestämistä museonystävien avustuksella. Myös Aina-kokoelmahallintajärjestelmään vietyjä tietoja korjataan ja täydennetään museonystävien avustuksella. Elektroniikkamuseon työn rationalisoinnin ja työsuunnittelun myötä eri työtehtäviä on päätetty jatkossa jaksottaa kalenterivuoden mukaan siten, että loppuvuodesta kokoelmatyöhön hankitaan aina ostopalveluna museoalan ammattilainen luetteloimaan määräajaksi museon kokoelmia. Projektin aloitetaan syksyllä 2024.

Vuonna 2017 aloitettua paikallismuseoiden esinekokoelmien inventointia ja kuntokartoitusta pyritään jatkamaan loppuun Kiikalan kotiseutumuseon kokoelman osalta. Samalla museon kokoelmien tiedot digitoidaan Aina-kokoelmanhallintaohjelmaan puuttuvilta osin. Työ on riippuvainen ulkopuolisesta työvoimasta, joten se toteutuu mikäli työhön löydetään sopiva tekijä.

Paikallismuseoiden valokuvakokoelmia varten laadittiin digitointisuunnitelma 2022 ja digitointi aloitettiin Halikon museon valokuvakokoelmista. Työtä jatketaan 2024, mikäli siihen saadaan palkattua tehtävään soveltuva työllistetty tai muu ostopalvelupohjainen työntekijä.

Perniön museon kokoelmia muutetaan 2024 erittäin huonokuntoisesta kuivurirakennuksesta Perniön Lupajalla alueelle siirrettyyn konttiin. Nykyisessä säilytystilassa katto vuotaa ja kokoelmia on jo vaurioitunut ja tuhoutunut tämän vuoksi. Työssä tarvitaan erityisesti uuden museomestarin lisätyöpanosta. Tilapalvelut purkaa kuivurirakennuksen, kun se on saatu tyhjennettyä museoesineistöä.

Perniön ja Halikon museoiden näyttelyissä asekkokoelmien saattaminen turvallisuuden osalta nykyistä lainsäädäntöä vastaavalle tasolle on tärkeä poliisiviranomaisen velvoittama työ. Salon historiallinen museo sai 2023 asekeräilijähyväksynnän Poliisihallituksesta ja aselupa-asiat päivitettiin ajantasaisiksi Lounais-Suomen poliisin kanssa. Lisäksi puolustusvoimien edustajat tarkistivat museokokoelmissa olevien räjähteiden turvallisuuden. Työ jatkuu rakenteellisen turvallisuuden parissa 2024. Halikon museoon asennetaan tallentava kameravalvonta, lasirikkoilmaläpät ja lisää liiketunnistimia asekkokoelmien läheisyyteen sekä hankitaan uusi

turvavetriini luvanvaraisille aseille poliisin vaatimusten mukaisesti. Perniön museossa uusitaan vitriineitä sekä samalla koko asenäyttelyn esillepano ja tekstit sekä asennetaan lasirikkoilmaisimet.

Kiinteistöt

Museokiinteistöjen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin tilapalveluiden kanssa ja pohditaan muun muassa energiakulutuksen kannalta ystävällisiä vaihtoehtoja lämpö- ja kosteusolosuhteiden tasaamiseksi niissä museokohteissa missä se on järkevästi mahdollista. Kaikkien museokiinteistöjen korjaustarpeita tarkkaillaan aktiivisesti ja niistä raportoidaan säännöllisesti vuosittain tilapalveluille.

Meritalon museo, Trömperin kestikievari sekä Ploomingin torppa on kuntokartoitettu ja Meritaloon on tehty korjaussuunnitelma vuoden 2021 aikana. Näiden avulla pyritään turvaamaan rakennukselle jatkossa tehtävät oikeat korjaustoimenpiteet rakennuksen ikä ja museostatus huomioiden. Rakennusten korjauksissa pyritään etenemään kuntokartoitusten esittämässä kiireellisyysjärjestyksessä: näistä Trömperin kestikievarin sähköjen uusiminen on kiireellisimpiä. Kustannukset menevät kaupungin tilapalveluiden korjausmäärärahoista. Lisäksi Meritalon museon välikaton eristeet uusitaan lämmönhukan minimoimiseksi sekä rakennuksen sisäilman laadun parantamiseksi. Suomusjärven museon sisäkatosta puuttuvat eristeet täysin. Tämä aiheuttaa kondenssiveden valumisen museoesineiden sekä vitriinien päälle, mikä aiheuttaa vahinkoa sekä kokoelmille että rakenteille. Trömperin kestikievarin ympäristön raivausta ja siistimistä jatketaan sekä museon tuholaiatilannetta tarkkaillaan. Ploomingin torppaa on aiempina vuosina suunniteltu haettavaksi rakennussuojelun piiriin. Työ on jäänyt kesken resurssipulan vuoksi. Työtä jatketaan seuraavan kerran vasta 2025.

Museoiden ympäristönhoitoa sekä Rikalanmäen muinaispolun hoitotoimia on edistetty 2023 sopimalla yhteistyöstä sekä Museovirastoa edustavan ja alueen kiinteitä muinaisjäännöksiä valvovan Turun Museokeskuksen että työllisyyspalveluiden Waltin viheriskuryhmän kanssa. Yhteistyötä kehitetään ja tiivistetään vuoden 2024 aikana. Museopalveluilla on tarvetta jatkuvaan museoiden piha-alueiden ja kulttuurimaiseman hoitotoimiin, joita tilapalveluiden tai kaupungin viheryksikön ei ole mahdollista resurssipulan vuoksi tuottaa. Waltin viheriskuryhmän henkilöstö voi tällaista palvelua museoille tarjota useissa kohteissa ympäri kaupunkia.

Elektroniikkamuseon toimitilat (näyttely- ja kokoelmasäilytystilat sekä henkilökunnan toimisto) sijaitsevat Astrum- keskuksessa, jossa museo on vuokralla. Vuokralla olo asettaa haasteita museaalisten olosuhteiden ylläpitoon sekä tuholaiistorjuntaan, sillä kiinteistössä on muitakin toimijoita. Myös tapahtumajärjestämiselle tila aiheuttaa haasteita, sillä museo toimii osittain samassa tilassa teatteri Provinssin kanssa eikä tilojen välillä ole kunnollisia seiniä. Näin ollen kaikki äänet kantautuvat tilasta toiseen.

Näyttelyt ja tapahtumat

Elektroniikkamuseossa *Made in Salo* -näyttelyn sisältöihin ei tehdä suuria muutoksia. Näyttelytekstit käännetään englannin kielelle. Näyttelytilan viihtyisyyteen panostetaan uudella kalustesuunnittelulla. Myös esineturvallisuutta parannetaan kameravalvonnan päivittämällä. Lasten työpajatoimintaa jatketaan kesä- ja syyslomien aikana sekä järjestetään mahdollisuuksien mukaan muita tapahtumia ja opastuksia. Valtakunnallisen *Opi museossa* -viikon aikana koululaisryhmille järjestetään toimintaa museolla. Opasreserviä pyritään kasvattamaan vuoden aikana. Tällä hetkellä yleisöopastuksia ovat pitäneet museonystävät, mutta tarve on saada lisää opastuskokemusta omaavia oppaita, jotka voivat perehtyä museon sisältöihin.

Paikallismuseokohteissa yhteistyötahot toteuttavat omia pienimuotoisia näyttelyitään ja tapahtumiaan. Yhteistyötä näiden osalta pyritään tiivistämään Salon historiallisen museon suuntaan suunnittelussa ja markkinoinnissa. Paikallisten yhdistysten toteuttamat tapahtumat tuovat museoille kävijöitä ja pitävät museot elävinä. Museon oma henkilökunta ei resurssipulan vuoksi pysty toteuttamaan sisältöjä kaikkiin historiallisen museon kohteisiin.

Perniön museon perusnäyttely avautui uudistettuna 2.7.2021. Uudistustyön ulkopuolelle jäi tuolloin museossa esillä oleva asekokoelma, jonka osalta näyttelyn uudistusta jatketaan 2024. Työ sisältää muun muassa vitriinirakenteiden uudistamisen nykyvaatimuksia vastaaviksi ja kustannukset katetaan investointimäärärahoista, joita on varattu 32.000 euroa vuodelle 2024.

Perniön museon vaihtuvan näyttelyosuuden kuratointi jatkuu. Periaatteena on, että edellinen taiteilija tai tekijä valitsee seuraajansa sillä edellytyksellä, että tuotettavassa sisällössä on joku yhtymäkohta Perniöön tai perniöläisyyteen. Vuosien 2023–2024 päävastuullisena taiteilijana on Perniössä asuva kuvataiteilija Aurora Reinhard yhdessä äitinsä keramiikkataiteilija Catharina Kajanderin kanssa näyttelyllä *Perniöön ja takaisin - sukumme naiskohtaloita*. Näyttely avautui yleisölle 10.6.2023 ja se on esillä maaliskuuhun 2025.

Halikon museossa on ollut vuodesta 2018 asti näyttely *Piipun juurella – Halikon piirimielisairaalan historiaa*. Näyttelyn esineet ovat lainassa Turun lasarettimuseosta. Näyttelystä tehdään videotallenne verkkoon ennen sen purkamista. Museon keskikerroksen nykyinen vitriinirakenne on näyttelyteknisesti erittäin haastava ja rajoittaa esineiden ja tekstien esillepanoa. Uuden näyttelyn suunnittelussa tulee ottaa huomioon näyttelytilan jakautuminen kolmeen kerrokseen sekä Halikon rikas historia kokonaisuutena.

Perniön, Meritalon ja Trömperin museoiden opaskyltit tulee uusia, suunnittelutyö on edelleen kesken, vaikka se on aloitettu jo 2021. Työtä jatketaan mahdollisuuksien mukaan. Trömperin kestikievarin uusitut tienvarsioasteet asennetaan paikoilleen keväällä 2024. Elektroniikkamuseolla ei ole lainkaan tienvarsioasteita ja niiden sijoituspaikat sekä kustannukset selvitetään vuoden aikana.

Vuonna 2023 Meritalon museo täytti 50 vuotta ja rakennuksesta alkunsa saanut Uskelan koululaitos 150 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi museolle tuotettiin leikki- ja leluteemainen näyttely *Entten tentten*. Näyttelyn esineet ovat museon omista kokoelmista sekä paikallisilta tahoilta lainattuja. Näyttely on esillä myös kesäkauden 2024. Jatkossa Meritalon museon sisältösuunnittelussa huomioidaan myös museon kouluhistorian tuominen elävämmin esille.

Museoiden yhteistyötä koulujen kanssa tiivistetään uuden kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan mukaisesti. Nappula-toimintaa jatketaan Halikon, Meritalon ja Perniön museoissa, ja se laajennetaan koskemaan paikallisten kotiseutuyhdistysten avustuksella Kiikalan ja Suomusjärven kotiseutumuseoita sekä tarvittaessa Trömperin kestikievaria. Nappula-opastusten suunnittelutyössä apuna jatkaa Sagalundin museo ja lastenkulttuurikeskus. Elektroniikkamuseo on Nappulassa määritelty kouluille ja päiväkodeille valinnaiseksi sisällöksi. Koulut ja päiväkodit saavat varata ajan vierailulle elektroniikkamuseoon omien resurssiensa mukaan ympäri vuoden. Yhteistyössä Sagalundin museo- ja lastenkulttuurikeskuksen kanssa edistetään lapsille sopivan opastuskierroksen tekemistä myös elektroniikkamuseoon.

Meritalon museon Suomen kulttuurirahaston avustuksella ennallistetussa puutarhassa jatketaan yhteistyötä Luonnonvarakeskuksen kanssa. Kesällä 2023 saatiin ensimmäiset geenipankkitaimet, jotka ovat vanhoja paikallisia raparperikantoja, ja syksyllä 2023 sipulikukkia ja pioneja. Osallistumista museopuutarhaverkoston järjestämiin tapahtumiin ja neuvontatilaisuuksiin jatketaan. Museon koulukasvimaa toteutetaan Sagalundin museopuutarhurin ohjauksessa ja yhteistyössä lähikoulujen kanssa. Museon puutarhaa hoitavat ostopalveluna museopuutarhuri, kesäopas sekä tarpeen mukaan Waltin viheriskuryhmä.

Perinteisestä Perniön museoon suunnitellusta työpajasta osana Lastenkulttuurin maaliskuu -tapahtumaa luovutaan henkilöstöresurssien puutteiden vuoksi.

Meritalon museossa järjestetään keväällä Pörräispäivä, jolloin julkistetaan uusi puutarhan kasvikatka sekä lasten toiminnallinen puutarhaseikkailu, 21.7. Hannan päivä sekä joulukuussa joulutapahtuma, joka suunnataan mahdollisuuksien mukaan sekä yleisölle että lähikouluille. Meritalon museo ja Elektroniikkamuseo osallistuvat Taiteiden Yä -tapahtumaan ja Halikon museo syksyllä järjestettävälle Kurpitsaviikoille. Lisäksi Meritalon museo ja Trömperin kestikievari osallistuvat Avoimet puutarhat tapahtumaan 16.6. Trömperin museon tapahtumat tuottaa Rikala-Seura. Perniön museon tapahtumat pyritään sitomaan muihin paikkakunnalla järjestettäviin tapahtumiin, kuten Laurin markkinoihin.

Yhteistyö ja markkinointi

Yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Salon elektroniikkamuseon ystävien, paikallisten yhdistysten, Kulttuurikumppanien, museoiden, Salon kirjaston, kansalaisopiston, yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa.

SAMU osallistuu kaupungin yhteismarkkinointiin ja viestintään sekä palvelee asiakkaita kaupungin ja omien nettisivujensa kautta. Näkyvyyttä edistetään lisäksi osallistumalla *Salo 2024* -esitteeseen, kaupunkilaisille jaettavaan *Salo Vapaalla*-lehteen, omalla museoiden yhteisesitteellä, lehti-ilmoituksin ja katumarkkinoinnilla.

Myös somekanavia käytetään säännöllisesti markkinointiin. Salon historiallisen museon ja Elektroniikkamuseon some-kanavat on yhdistetty tiedottamisen tehostamiseksi ja sisällön monipuolistamiseksi.

Elektroniikkamuseon Made in Salo -näyttely. Kuva: Jarno Lindholm 2022.

Museopalveluiden henkilöstö 2024

Museopalveluiden vakinainen henkilöstö käsittää 2024 10 museoammattilaista. Lounais-Suomen AVIn tekemässä työpaikkatarkastuksessa keväällä 2021 kiinnitettiin huomiota museoiden henkilöstön kuormittumiseen ja uupumiseen. Tarkastuksen jälkeen Länsirannikon työterveyden tekemä työpaikkaselvitys ja psykososiaalisen kuormittumisen tutkimus vahvistivat asian. Vuoden 2013 jälkeen kulttuurista on leikattu suhteessa enemmän toimintavaroja kuin yhdestäkään muusta kaupungin palvelualueesta poistamalla henkilöresursseista Salon historiallisen museon johtaja, tiedottaja, toimistos sihteeri ja täysiaikainen kulttuurijohtaja sekä muuttamalla taidemuseon johtajan työnkuva koskemaan koko museopalveluiden johtamista. Tämä on aiheuttanut voimakkaan negatiivisen kierteen kulttuuripalveluiden sisällä. Syksyllä 2023 Lounais-Suomen AVI teki uuden tarkastuksen museopalveluihin ja loppuvuodesta kaupunki sai kehotuksen selvittää ja ratkaista psykososiaalisen kuormittumisen ongelma museoissa. 2024 Lounais-Suomen AVI tarkastaa ennakoilmoituksensa perusteella ainakin Elektroniikkamuseon sekä mahdollisesti kesäkaudella joitakin paikallismuseoita. Yleiseen henkilöstötilanteeseen palataan syksyllä 2024.

Uutena vakinaisena palkataan vuoden alkupuolella Salon elektroniikkamuseoon museoassistentti, jonka pääasiallisena tehtävänä on toimia museon asiakaspalvelussa ja yleisötyössä, mutta joka voi myös avustaa viestinnässä ja kokoelmatyössä tarpeen mukaan. Samalla rekrytoidaan myös uusi historialliseen museoon intendentti entisen intendentin irtisanouduttua loppuvuodesta 2023. Lisäksi 2024 historialliseen museoon palkataan testamenttivaroin vuoden määräajaksi museomestari, jota syksyn talousarviossa esitetään vuoden 2025 talousarviossa vakinaistettavaksi. Taidemuseossa avustaa määräaikainen amanuenssi näyttely- ja kokoelmatyössä ja tehtävää esitetään vakinaistettavaksi 2025 talousarviossa. Rekrytoinnit vievät 2024 huomattavasti museonjohtajan työaikaa vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

Museoiden henkilöstörakennetta ja tiettyihin työtehtäviin kohdistuvien palveluostojen tekemistä on edelleen vahvistettava pitkällä aikavälillä. Työn kuormittavuutta pyritään saamaan hallintaan 2024 myös hyvin suunnitellulla työnohjauksella sekä muilla tukitoimilla.

Kulttuuripalvelut kokonaisuudessaan tarvitsee yhteistä tiedottajaa, sillä nykyisellään viestintä ja markkinointi vievät huomattavasti työaikaa varsinaisten kulttuurisisältöjen valmistamiselta. Vuoden 2019 työaikakirjanpidon

mukaan yli puolet taidemuseon intendentin työajasta kului tiedotukseen ja markkinointiin. Kulttuurilla on ollut oma tiedottaja vuoden 2014 alkuun asti, jolloin resurssi poistui. Samoin kulttuurin oman toimistosihteerin tarve on suuri. Museoiden toimistosihteerillä jää nykyisellään mm. arkistointi kokonaan tekemättä ajanpuutteen vuoksi, eikä hän pysty auttamaan enää enempää kulttuurituottajia toimistotyössä. Useissa hallinnon työtehtävissä joudutaan rasittamaan myös liikuntapalveluiden sihteerä. Asiaa valmistellaan yhdessä kulttuurituottajien, uuden 2024 aloittavan kulttuurijohtajan ja vapaa-aikajohtajan kanssa.

Määräaikaiset työsuhteet

Vuoden aikana rekrytoidaan mahdollisten vakinaisissa toimissa tulevien muutosten lisäksi suuri määrä määräaikaista henkilöstöä. Perniön ja Meritalon museoihin rekrytoidaan kevättalvella kaksi määräaikaista työntekijää kesäkaudeksi. Muut edellä mainitsemattomat määräaikaisuudet täytetään työvoimapalveluiden avulla. Taidemuseon kassatyöhön pyritään työvoimapalveluiden avulla rekrytoimaan vähintään kaksi määräaikaista työntekijää koko kalenterivuoden ajaksi, jolloin viikonlopputyö museossa on turvallisempaa ja vakinainen asiakaspalveluhenkilökunta pystyy tuottamaan yleisötyön sisältöjä ja avustamaan viestinnässä. Määräaikainen henkilöstö vastaa myös vakinaisen henkilökunnan sijaistamisesta loma-aikoina sekä kassatyön ulkopuolisten työtehtävien aikana. Elektroniikkamuseossa työskentelee läpi vuoden samanaikaisesti yhdestä kahteen määräaikaista työntekijää pääosin asiakaspalvelutehtävissä museon aukkipidossa. Tämä mahdollistaa viikonlopputyövuorojen vuorottelun sekä vakinaisen henkilökunnan sijaistamisen loma-aikoina. Ilman määräaikaisia elektroniikkamuseon aukioloaikoja jouduttaisiin supistamaan merkittävästi.

Museopalvelut tarjoaa työtä myös omien alojensa erikoisosajille, mikäli työvoimapalveluilla on osoittaa museoiden käyttöön muun muassa ammattitaitoisia valokuvaajia, puutarhatyöntekijöitä tai koulutettuja museoammattilaisia.

Työharjoitteluun museopalvelut suhtautuu positiivisesti, mutta pystyy henkilöresurssien vähyyden ja ohjaamiseen vaadittavan ajan vuoksi ottamaan harjoittelijoita vastaan vain hyvin valikoidusti.

Koulutus ja opintomatkat

Ammatillisen osaamisen ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota. Museoiden henkilökunta osallistuu Museoliiton ja Varsinais-Suomen maakuntamuseon järjestämiin koulutuksiin sekä Tako-työhön. Henkilöstöä rohkaistaan oma-aloitteisesti etsimään sopivaa, omaa osaamista täydentävää koulutusta myös oman alan ulkopuolelta mm. kansalaisopiston koulutustarjonta huomioiden. Museoiden henkilöstön taiteentuntemusta ja sisällöllistä sekä museoteknistä osaamista tuetaan mahdollistamalla näyttelykäyntejä, henkilöstön käytössä ovat Museokortit sekä Icomin yhteisöjäsenkortti. Ensiapukortit pidetään ajan tasalla.

Työhyvinvointi

Työn luonne museoissa on paitsi henkilöstövajeen ja lukuisten määräaikaisten työntekijöiden ohjaamisen vuoksi myös projektiluontoisen tuottamisen ja intensiivisten työputkien takia kuormittavaa. Museotoiminnan pohja-ajatuksena on tehdä pitkäjänteisesti ja kestäväällä tavalla kauas tulevaisuuteen tähtäävää työtä (kuten esimerkiksi kokoelmatyö). Samalla työtä rytmittää vuoden kierto ja näyttelytoimintaan liittyvä projektityö. Projektityössä tarvittavaa palautumisaikaa projektin päättymisen jälkeen suunnitellaan yhdessä ja sen pitämiseen rohkaistaan. Vuoden aikana kiinnitetään erityistä huomiota yhdessä tekemisen mielekkyyteen, työn suunnittelemiseen ja kommunikaatioon sekä luodaan paikkoja yhteiselle virkistytymiselle.